

Avesta Whiskysällskaps provning nr 99 2017-10-14

Sammanfattning

Text och bild: Arne Hellberg

Föreningens näst sista provning för året genomfördes lördagen den fjortonde oktober i Korskrogens Bygdegård. Temat var **Bruichladdich** och provningsledare var Arne Hellberg, AWS. Provningen hade 86 deltagare.

Generell information

Innan provningen drog igång informerade styrelsen kortfattat deltagarna om

- Föreningens problem med e-postutskick, vilket nu ska vara löst.
- SWF-26 – tilldelning är klar, information om inbetalning kommer.
- Whiskymässan i Borlänge 2017-11-11
- Kommande provning P100 – Arran 2017-12-01 i Fors folkets hus.

Föredrag och Provning

Arne började provningen med att placera Bruichladdich på kartan genom att visa upp Skottland och sedan ge en bild av ön Islay, där Bruichladdich ligger vid viken *Loch Indaal* mitt emot staden och destilleriet *Bowmore*.

Ägare till Bruichladdich är ett av dryckesbolagen som heter Remy Cointreau. Destilleriet kan producera ca 1 500 000 lite alkohol per år och det har två par mäsk- och spritpannor.

Det som är lite annorlunda är att man på ett och samma destilleri producerar tre olika single malt märken. De är...

- **Bruichladdich**
- **Port Charlotte**
- **Octomore.**

...och vi ska smaka igenom dem alla tre under kvällen.

Arne tyckte att det kunde vara dags att börja direkt med den första whiskyn. Den skapades för att man ville visa upp en blommig och elegant destilleristil.

Prov 1 – Bruichladdich – The Classic Laddie

	<p><u>The Classic Laddie, 50 %</u></p> <p>Ingen åldersangivelse Lagrad på amerikansk ek.</p> <p>Är en av Bruichladdich standardutgåvor</p> <p>Den anses som orökt (ca 3-5 ppm) och tillverkas av 100% skotskt korn och hela lagringstiden är på ön Islay.</p>
---	---

Aren förklarade att bilderna som kommer att visas från destilleriet kommer huvudsakligen från föreningens resa till Islay 2010. Destilleriet har de flesta byggnaderna placerade runt en innergård. De byggdes enligt uppgift på det sättet p.g.a. brandsäkerhetsskäl.

Innergården på destilleriet

Från början var det tänkt att destilleriet skulle placeras där Kilchoman ligger idag, men det ansågs för riskabelt att lasta ekfat på fartyg på den kusten, istället för i den skyddade viken.

Destilleriets historia berättades lite kortfattat. Det byggdes upp 1881 när det var uppsving i whiskyindustrin eftersom vinlusen slagit ut den franska konjaken. Man hade stängda perioder under depression och världskrig och en hel del ägarbyten förekom. Man slutade med egen golvmalning 1961 och 1975 fördubblade man pannorna från två till fyra men Destilleriet stängs till slut 1983 och läggs i malpåse 1995.

År 2000 köps Destilleriet av *Murray McDavid* och produktionen startar upp igen under 2001. 2001-05-29 destilleras den första spriten. Den skulle användas till *Port Charlotte*. I juli 2001 tillverkade man den första spriten för *Bruichladdich* och 2002-10-23 kokade man spriten till *Octomore*, som med 80 ppm då var världens rökigaste whisky.

2012 köps destilleriet av de nuvarande ägarna *Remy Cointreau*.

Nog med historia tyckte Arne, dags för nästa whisky.

Nästa whisky är ytterligare en av standardutgåvorna från Bruichladdich, men nu som sextonårig.

Prov 2 – Bruichladdich – The Laddie Sixteen

	<p><u>The Laddie Sixteen 46 %</u></p> <p>16 år Lagrad på amerikansk ek.</p> <p>Är en av Bruichladdich standardutgåvor</p>
---	---

Medan deltagarna smakade på den så visade Arne upp en del exempel på aktuella och tidigare utgåvor av Bruichladdich. Där finns exempelvis **Islay Barley**, som bara har använt korn från Islay. Där finns också **Bere Barley** som har använt korn som odlats på Orkney där man nyttjat motsvarande sädeslag som man funnit i utgrävningen av **Skara Brea**, en bisättning som är daterad till ca 4 500 år sedan. Den ger ca 50 % mindre mängd alkohol än moderna sorter, så det är en mycket speciell malt.

AWS har tidigare provat sju olika Bruichladdich, allt mellan ej angiven ålder och 39 år.

[NOT: Se gärna listan över provad whisky på www.aws.nu]

Vid besöket på destilleriet 2010 så hade vi hoppats - och vi hade tur - vi fick **Jim McEwan** som guide på turen. Det är en mycket intressant man att ha som guide kan vi säga. Innan vi gick iväg på turen så bjöd han os spå något i spritväg, Det var destilleriets gin "The Botanist" som de precis börjat tillverka. Den var inte släppt än och det var lite oklart med namnet. Arne pratade med Bruichladdichs Brand Ambassador Joanne Brown på mässan i några veckor senare och hon berättade att Jim en dag visat upp en flaska och berättat för dem att man nu gjorde gin också. De visste inget om det förrän det var klart sa hon.

Gin-pannan Ugly Betty

Pannan de tillverkar sin gin i är också speciell. Det är en av få, troligtvis den enda som är kvar, av typen **Lomond-panna**. En Lomond-panna kan beskrivas med att den har plåtar som kan placeras i olika skikt vilket gör att man kan variera produktionen och därmed få fram olika typer av sprit i en och samma panna. Pannan införskaffades 2005 från nedlagda destilleriet Inverleven, skeppades på en präm över till Islay och installerades.

Nog om pannor och gin. Nu var det dags för glas nummer 3.

Prov 3 – Bruichladdich – 1990 Sherry Cask

	<p><u>1990 Sherry Cask, 25 år, 48.2 %</u></p> <p>Destillerad: 1990 Buteljerad: 2015 eller 2016</p> <p>Lagrad först på refill bourbon och sedan sherryfat.</p>
---	---

Arne förklarade att man lagrat delar av den här whiskyn i olika fat som sedan blandats ihop till den färdiga produkten. Här har man också använt sig av "riktiga" sherryfat, d.v.s. de har haft sherry lagrat i sig i flera år.

Lite om vatten

Vattnet man använder i produktionen tar destilleriet från tre olika ställen. Vattnet till mältningen och mäsning tas från 'An Torran' vilket är en egen reservoar i kullen bakom destilleriet. Vattnet till process och kylningen tas från bäcken som rinner förbi destilleriet vidare ut i viken. Slutligen så tas vattnet till buteljeringen från en naturlig källa vid Octomore Farm. Arne påpekade att det vatten som en del destillerier gärna talar om att de använder kanske inte alltid används till whisky utan bara till process/kylning.

Produktionsutrustning

Självklar visade Arne en bild på destilleriets kvarn när han nu hade chansen ☺. Det är inte en kvar av märket Porteus som på de flesta andra skotska destillerier, utan en bält driven Bobby-kvarn från 1913. Det visades också en bild på mäskekaret av gjutjärn vilket tillverkades 1881 och köptes in begagnat till Bruichladdich från Bunnahabhain år 1900.

Bruichladdich Kvarn och Mäsakar

Efter ytterligare bilder på destilleriets pannor, spritskåp och buteljeringstankar så var det dags för en paus.

Efter pausen visade Arne fler bilder från lagerhusen innan det var dags att prova nästa glas. Det var den fjärde utgåvan i serien *Black Art* som skulle provas. Det som sägs om den här serien är att det bara är Jim McEwan som vet vilka fat som använts till den. På Bruichladdichs faktablad om den här whiskyn står det

*Drink whenever you wish, With whoever you wish
The last to leave will be the angels who danced with the devil and won.*

Prov 4 – Bruichladdich – 1990 Black Art 4.1

	<p><u>Black Art 4.1, 1990, 23 år, 49,2 %</u></p> <p>Destillerad: 1990 Buteljerad: 2013 eller 2014</p> <p>Lagrad först på amerikansk och fransk ek</p>
---	---

Arne fortsatte att berätta om rundturen på Bruichladdich och hur deltagaren blev inbjudna att gå uppe på faten och hur man bland annat smakade direkt ur fatet på en whisky som destillerats fyra gånger (ca 80 %). Efter rundturen fick Jim såklart en mörksugga av sällskapet som tack.

Därmed lämnade vi whiskyn Bruichladdich, men inte destilleriet, och gick vidare till

PORT CHARLOTTE

Tanken med Port Charlotte var att man skulle göra en gammaldags hårdrokt Bruichladdich. Till den använder man nu kornet Optic som röktorkas till 40 ppm.

Dags att prova den.

Prov 5 – Port Charlotte - PC12

	<p><u>Port Charlotte PC12, 12 år, 58,7 %</u></p> <p>Destillerad: 2001 eller 2002 Buteljerad: 2015 eller 2016 Flaskor: 12000</p> <p>Bara för Travel Retail</p>
---	---

Det visades kort en del olika utgåvor av Port Charlotte, från 2006 till 2015, där det framgick att antal flaskor per utgåva (där det finns uppgifter) varierar mellan 6000 – 30 000, Procenthalten avtar sakta men säkert från den första utgåvan PC5 (2006 / 5år) på 63,5% till senaste (PC12 / 12 år) på 57,8%

Då byter vi whisky än en gång för nu var det dags för,

Även här visades en kortfattad lista över utgåvor. För Octomore så är åldern för alla utgåvor från 2006 – 2014 (samt två av tre under 2015) på 5 år och därefter har den varierat mellan 5 och 8 år. Arne funderade på om det kan ha något med att Jim McEwan lämnade Bruichladdich under 2015 och att destilleriet därmed kunde man ändra upplägget. Volymen för utgåvorna har också varierat, mellan 6000 och 42 000 flaskor. Alkoholhalten ligger mellan 57,0% till 64,0% medan ppm-halten har landat mellan 131 ppm till 309 ppm.

Prov 6 – Octomore 07.2

	<p><u>Octomore 07.2, 5 år, 58,5%</u></p> <p>Destillerad: 2009 eller 2010 Buteljerad: 2015</p> <p>Rökighet: 208 ppm</p> <p>Lagrad på amerikansk ek och fat som innehållit rhenvin av druvan syrah.</p>
--	---

Efter det sista glaset så tackade Arne för sig och provningen avslutades.

Flaskparad i höstligt solsken

Omröstningsresultat:

Kvällens bästa whisky röstades fram genom handuppräckning. Man röstar på vilket glas som deltagarna anser kommer på 1:a, 2:a och 3:e plats. Rösterna viktas sedan så att en röst för första platsen ger 3 poäng, en andra plats ger 2 poäng och tredje ger 1 poäng. Vinnare är den whisky som får flest poäng totalt.

Prov	Whisky	Antal 1:a	Antal 2:a	Antal 3:a	Total poäng
Prov 1	The Classic Laddie	0	0	0	0
Prov 2	The Laddie Sixteen	0	7	15	29
Prov 3	Bruichladdich 1990, 25 år	29	19	11	136
Prov 4	Balck Art 4.1 1990, 23 år	27	26	10	143
Prov 5	Port Charlotte PC12, 12 år	11	12	28	85
Prov 6	Octomore 07.2, 5 år	9	10	12	59

Vinnaren för kvällen var **Bruichladdich Black Art 4.1** mycket tätt följd av **Bruichladdich 25 år** med Port Charlotte PC12 en tydlig tredjeplats.

Lotteri och avslutning

Föreningen genomförde ett sedvanligt lotteri innan provningen avslutades. Det var ca 50 deltagare som stannade kvar och åt mat. På kvällens meny stod det baconlindad fläskfilé, potatisgratäng, kaffe o kaka

Källor och hänvisningar:

- Provningen och Föredraget
- www.bruichladdich.com
- Malt Whisky Yearbook 2017
- Allt om skotsk maltwhisky, Per Ellsberger

Sammanställning över provad whisky:

Uppgifterna kommer från Systembolaget om inget annat anges.

Bruichladdich "Classic Laddie"	560 SEK (70 cl)
Nr 85336 Beställnings Sortimentet	Alkoholhalt 50 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

Bruichladdich "Laddie 16 år".	1202 SEK (70 cl)
Slutsåld på SB	Alkoholhalt 46 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

Bruichladdich "Black Art 1990, Edition 04.1, 23 år	1899 SEK (70 cl), Viking Line 2014
Finns ej i Systembolagets sortiment	Alkoholhalt 43 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

Bruichladdich "1990/2, 25 år	2690 SEK (70 cl), Viking Line 2017
Finns ej i Systembolagets sortiment	Alkoholhalt 48,2 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

Octomore 7.2, (208 ppm)	1099 SEK (70 cl), Viking Line 2015
Finns ej i Systembolagets sortiment	Alkoholhalt 58,5 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>

PC12, Port Charlotte 12 år	799 SEK (70 cl), Viking Line 2015
Finns ej i Systembolagets sortiment	Alkoholhalt 58,7 %
Färg	<i>Notering saknas</i>
Doft	<i>Notering saknas</i>
Smak	<i>Notering saknas</i>